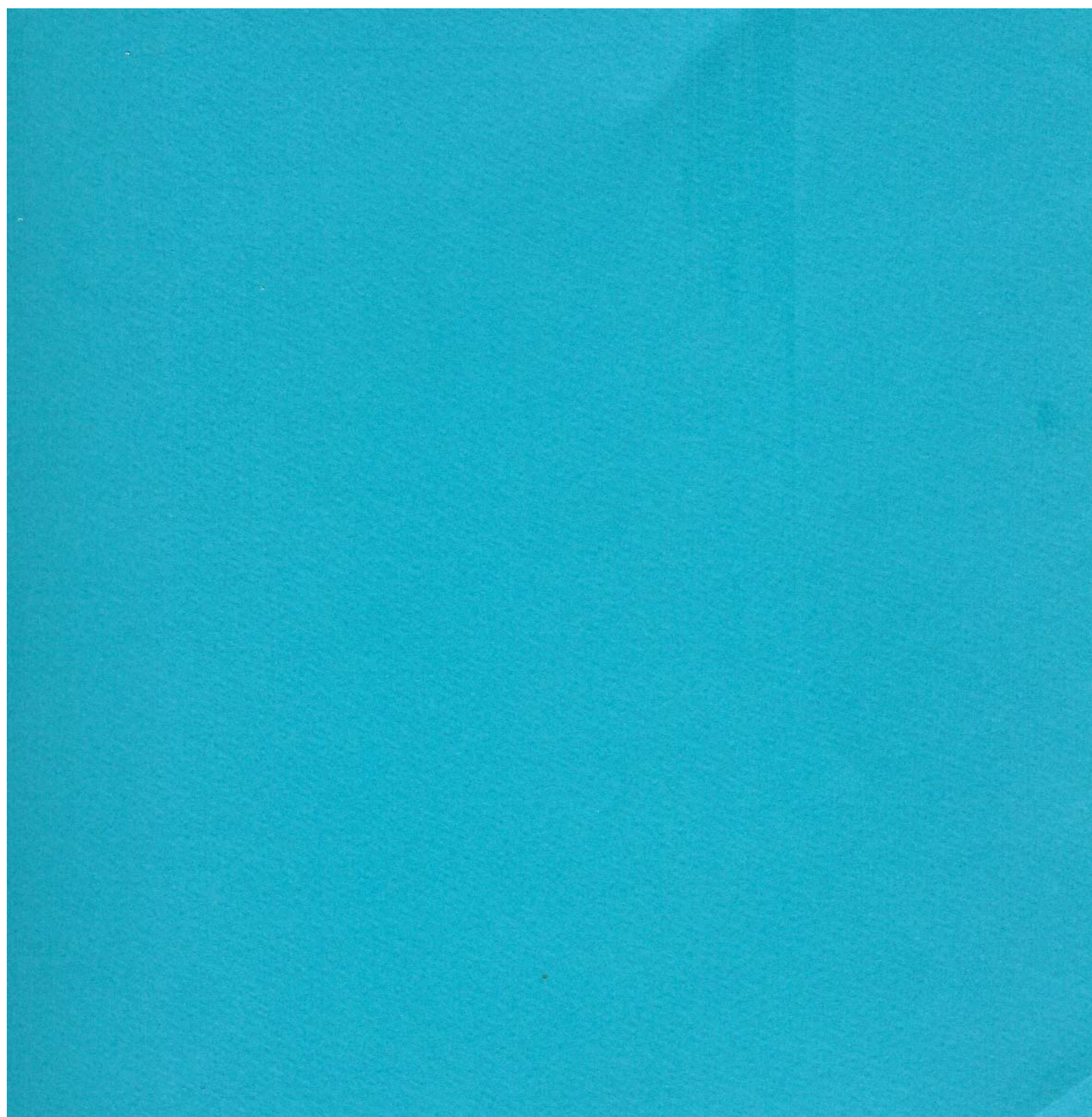

OLOFSPOORT

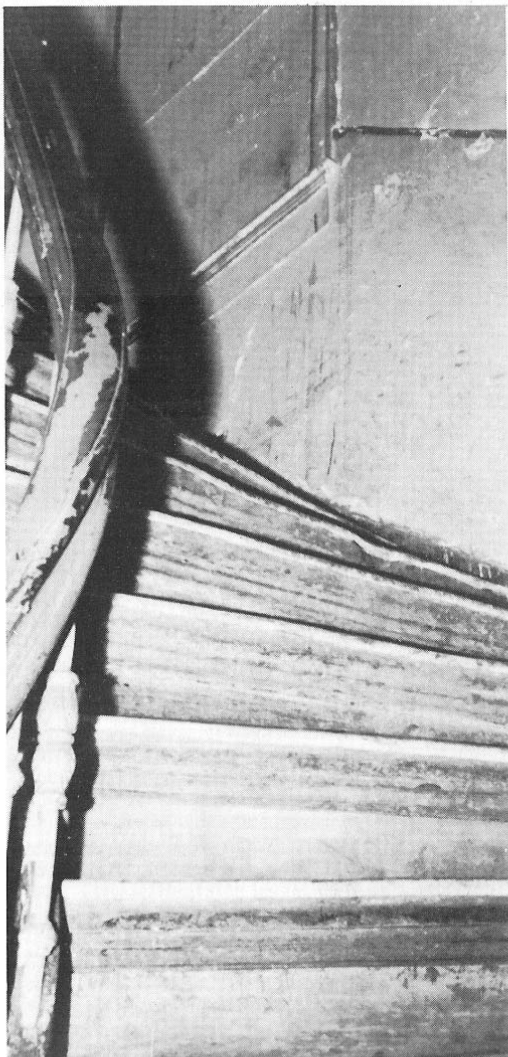

DIT BOEKJE

WORDT U AANGEBODEN IN VERBAND MET DE VOORGENOMEN VERBOUWING VAN DE
STUDENTENSOCIETEIT 'OLOFSPOORT'

Comité van Aanbeveling:

Z. E. Mr. J. M. L. Th. Cals,	Minister van Staat
Dr. I. Samkalden,	Burgemeester van Amsterdam
Dr. P. J. Koets,	Wethouder van Onderwijs
A. A. Verheij,	Wethouder van Jeugdzaken
Prof. Mr. J. van der Hoeven,	Rector Magnificus van de Universiteit van Amsterdam
P. Cohen,	voorzitter van de Algemene Studenten- vereniging Amsterdam

Als het al moeilijk is iets zinnigs te schrijven over zo'n zwaar beladen begrip als 'studentensociëteit', dan is het zo mogelijk nog moeilijker dit te doen over een unieke studentensociëteit als de Olofspoort. Uniek, omdat hij niet te vergelijken is met een andere studentenvereniging of sociëteit in het land. Uniek door zijn ontstaansgeschiedenis, en zeker ook uniek door de positie die hij nu in het Amsterdamse studentenleven inneemt. Opggericht in 1951 door een aantal studenten die er eigen ideeën over het zogenaamde studentengezelligheidsleven op na hielden, ideeën die toen door menigeen meewarig werden afgedaan als te idealistisch en onhaalbaar, is de Olofspoort nu de snelst groeiende studentensociëteit van Amsterdam. Uitgangspunt voor de oprichters was, dat er een groot aantal studenten was dat zich niet thuisvoelde bij de traditionele gezelligheidsverenigingen, terwijl dezen toch wel degelijk behoefte hadden aan een ontmoetingspunt van waaruit juist ook andere dan louter 'kroeg'-manifestaties georganiseerd konden worden. Voorop stond (en staat) dat de tijd voorbij is dat studenten zich in een exclusieve toren kunnen terugtrekken, van waaruit zij onder het genot van een glas bier de onder hen langs krioelende 'burgers' kunnen bekijken. Om nog maar te zwijgen van de door traditie ingegeven inwijdingsrituelen van aankomende studenten, de vaak ingebouwde kasten-structuur (ouderejaars zijn belangrijker dan eerstejaars) en het zich te nadrukkelijk afzijdig houden van maatschappelijke problemen. Welnu, zult U zeggen, dat klinkt allemaal wel redelijk, maar wat wil je dan? Zonder me aan die vraag te willen onttrekken moet ik vooropstellen dat het onmogelijk is zulke subtiele zaken als sfeer en karakter van een studentensociëteit exact in woorden te vangen. Beter is het aan de hand van een beschrijving van het wedervaren van onze sociëteit in de afgelopen jaren, en wel tot op dit moment, een benadering te geven van dat alternatief dat de Olofspoort biedt.

Het oorspronkelijke idee bij het oprichten van de Olofspoort was het stichten van een 'B-kernenhuis', een plaats waar faciliteiten zouden zijn voor discussies over levensbeschouwelijke en maatschappelijke problemen, waar men ook naast discussies, studiegroepen, culturele activiteiten etc. gewoon

in een prettige omgeving een pilsje zou kunnen drinken met iedereen die daar behoefte aan had. Van het begin af aan heeft men namelijk getracht de Olofspoort niet exclusief voor studenten te houden maar de Olofspoort open te stellen voor iedere belangstellende voorzover dat mogelijk was binnen het raam van vergunningseisen etc. Nog vrij snel werd er een, zeer bescheiden, behuizing gevonden en in het voorjaar van 1951 kon er gestart worden. Hoewel het natuurlijk, zoals bij elk initiatief, in het begin nog zoeken was naar de uiteindelijke vorm, tekenden zich al snel een aantal in het oog springende eigenschappen af van deze nieuwe sociëteit. Een aantal hiervan:

- Ontgroening kende men niet, er was van begin af aan alleen een kennismakingstijd, met als doel aankomende studenten wegwijs te maken in Amsterdam en de Amsterdamse universitaire wereld; met daarnaast begeleidende voorlichting op allerlei gebied. Hierbij is het de ouderejaars expliciet verboden op welke manier dan ook aankomende studenten met nare karweitjes op te knappen (pilsjes laten halen of aanbieden, kamers laten schoonmaken etc.) en kan elke kennismaker bij het bestuur protesteren tegen inkorrekt gedrag van ouderejaars.
- De nadruk werd gelegd op activiteiten op het gebied van maatschappelijke en wereldbeschouwelijke problemen, dit in de vorm van discussie- en werkgroepen.
- Het belang van de sociëteit als ontmoetingspunt is vooral dat studenten buiten hun enge vakgebied te maken krijgen met meningen en onderwerpen die ze anders nooit ontmoet zouden hebben.
- Het principe dat de Olofspoort open moet zijn voor mensen van onverschillig welke levensbeschouwelijke of politieke richting wordt tot vandaag toe weerspiegeld in de samenstelling van haar leden.

Dit wat betreft het ontstaan. Een andere karakteristieke eigenschap van de Olofspoort is door de jaren heen geweest, dat er altijd moeilijkheden met de behuizing waren. Na een aantal omzwervingen belandde de sociëteit in een pand aan het Westeinde. Maar de vooruitgang verdreef ons daar weer, want net op dat plekje ging de Nederlandse

bank bouwen. In 1959 werd het huidige pand aan de Keizersgracht aangekocht. Dit is een vrij ruim huis, echter volstrekt niet aangepast aan de behoeften van een zo snel groeiende vereniging als de Olofspoort. Illustratief hiervoor zijn de cijfers over de aantallen kennismakers in de afgelopen jaren:

- 1964	163	kennismakers
- 1965	187	kennismakers
- 1966	216	kennismakers
- 1967	253	kennismakers

Een eenvoudig rekensommetje leert dat de laatste jaren het aantal kennismakers jaarlijks met zo'n 16% stijgt, dit dwingt ons nu al mensen die zich opgaven voor de september-kennismakingstijd te verwijzen naar een tussenkennismakingstijd in november. Op het ogenblik zitten we met ca. 780 leden in een gebouw dat ten hoogste 120 mensen tegelijk kan bevatten. Afgezien dan nog van de bouwvallige staat waarin het gebouw op sommige punten verkeert.

De huidige capaciteit is volstrekt onvoldoende voor het goed laten functioneren van de sociëteit. Nu is het echter mogelijk dit pand door een verbouwing aan te passen aan de eisen die een behuizing van een studentensociëteit met een omvang als die van Olofspoort stelt. Een gedetailleerde beschrijving hiervan vindt U verderop in dit boekje. Het belang van deze verbouwing kan ik nog adstrueren met de volgende overwegingen:

- Deze verbouwing is alleen al noodzakelijk om de sociëteitsvergunning te behouden. In november 1967 trad de nieuwe horeca-wet in werking. Aan de eisen die hierin aan 'dranklokalen' gesteld worden, kan alleen door een verbouwing zoals die door ons is gepland worden voldaan.
- Door deze verbouwing is het pand makkelijker te exploiteren, en kunnen ook ruimten afzonderlijk gebruikt c. q. verhuurd worden.
- In november 1967 begon een groep schilders in een bovenzaaltje van onze sociëteit aan een schilderij op een papieren rol van 105 (honderdvijf) meter, iedereen heeft het later kunnen zien toen het rondom het Stedelijk Museum in Amster-

dam hing; na een herkonstruktie van het gebouw zullen we ook meer faciliteiten hebben voor dit soort activiteiten.

- Zouden we een ander pand aankopen in plaats van dit pand te verbouwen dan zou ons dit twee à drie maal zo veel kosten. Aardige voorbeelden hiervoor zijn de andere studentensociëteiten in Amsterdam, die nieuwe panden hebben aangekocht.

Bij één van die verenigingen is het zelfs zo dat meer dan een jaar na aankoop van het pand men dit nog niet kan betrekken omdat de middelen eenvoudig ontbreken om het in te richten;

Het zou mogelijk zijn hier nog een lange rij gebeurtenissen te noemen die er alle op wijzen hoe belangrijk het is dat de Olofspoort haar zo broodnodige akkomodatieverbetering krijgt, broodnodig namelijk om in staat te zijn verder te gaan. Broodnodig om voldoende faciliteiten te bieden aan 780 leden, die in een vernieuwd huis de vereniging weer nieuwe impulsen kunnen geven.

Het is duidelijk dat van de vereniging geëist kan worden dat zij probeert de kosten van een dergelijke verbouwing zoveel mogelijk zelf te dragen. Dit gebeurt dan ook, een paar voorbeelden:

- Het sociëteitsbestuur heeft de prijzen van de dranken verhoogd met gemiddeld tien cent per konsumptie, de opbrengsten (ca. f6.000.- per jaar) gaan geheel naar het verbouwingsfonds. De kontributies zijn aan onze (moeilijke) financiële omstandigheden aangepast.
- Er wordt gezocht naar werkgevers die leden van de sociëteit in dienst willen nemen (in vrij forse aantallen) om op die manier de leden als het ware te laten werken voor hun verbouwing.
- Bij de plannen van de verbouwing is er rekening mee gehouden, dat alle werkzaamheden die door leken verricht kunnen worden, door de leden worden verricht.

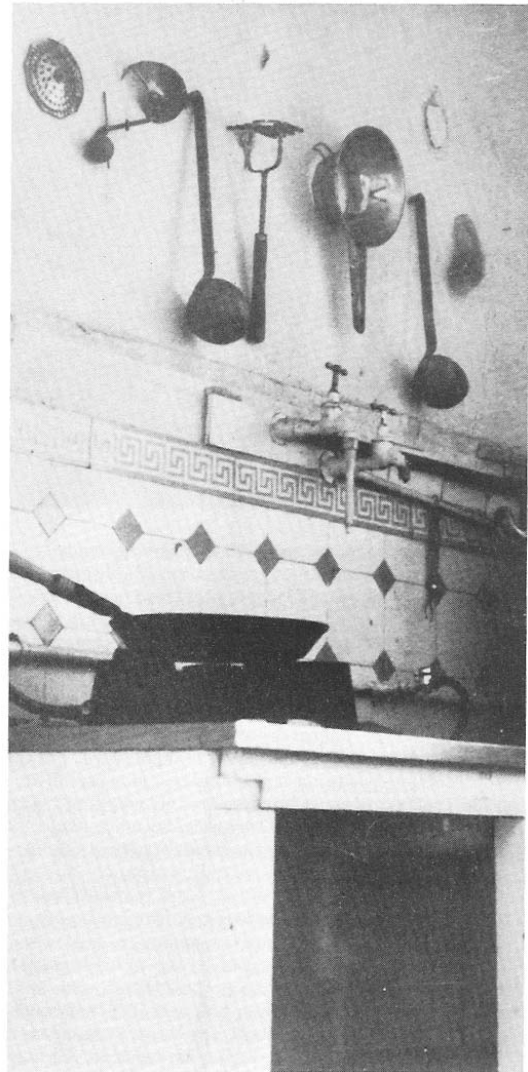
Ik kan mij zo voorstellen dat U na dit alles wel geïnteresseerd zult zijn in het beheer van de verbouwingsgelden en het toezicht op de verbouwing. Zoals bij meer verenigingen is het pand van de studentensociëteit Olofspoort in handen van een stichting. Deze stichting is de Stichting ter behartiging van de huisvestingsbelangen van de stu-

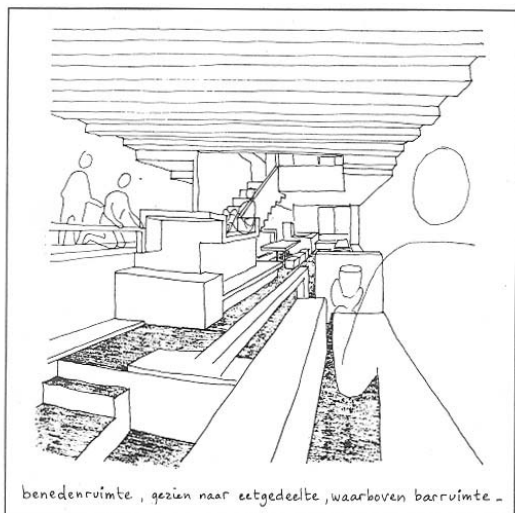
dentensociëteit Olofspoort. Het bestuur van de Stichting wordt gevormd door retnisten van de vereniging. Het spreekt vanzelf dat dit bestuur bestaat uit mensen die juist op financieel-economisch gebied goed thuis zijn, het zijn dan ook meest mensen die in die richting zijn afgestudeerd. Deze stichting beheert de verbouwingsgelden en is de eigenlijke opdrachtgeefster voor de verbouwing. Voor de goede gang van zaken is er dan nog een verbouwingskommissie in het leven geroepen die paritair is samengesteld uit leden van de vereniging en de stichting. Deze kommissie is belast met de technische uitvoering van de verbouwing en adviseerde het stichtingsbestuur over de plannen.

Ondanks de bovengenoemde activiteiten om aan fondsen voor deze verbouwing te komen, is het onmogelijk dat de vereniging het hele bedrag zelf opbrengt, (een gedetailleerde begroting vindt U verderop in dit boekje) dat is dan ook de reden dat we bij U een subsidie vragen. Ik hoop in dit artikel naar voren te hebben gebracht waarom het zo noodzakelijk is dat we kunnen verbouwen. Echter, we zouden het zeer op prijs stellen in een onderhoud nog wat uitvoeriger het geheel te verduidelijken.

Kees van Brink, voorzitter van het bestuur van de studentensociëteit Olofspoort.

de foto's op pag. 1, 2, 3 en 4 hebben betrekking op de bestaande toestand.

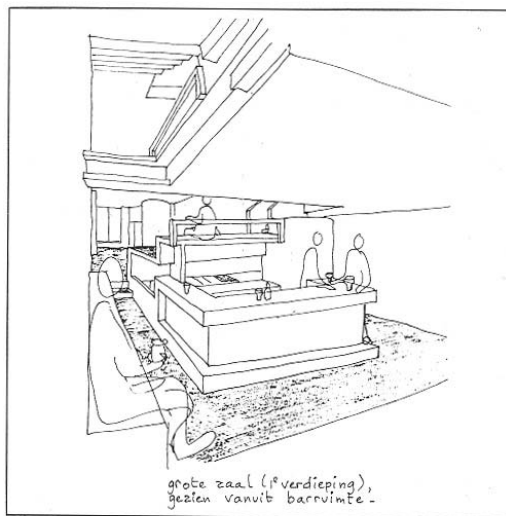

Toelichting architect

Voordat een omschrijving van het ontwerp wordt gegeven allereerst een overzicht van de verschillende soorten gebruik en een waardering van de bestaande toestand.

De verschillende soorten gebruik zijn als volgt te benoemen:

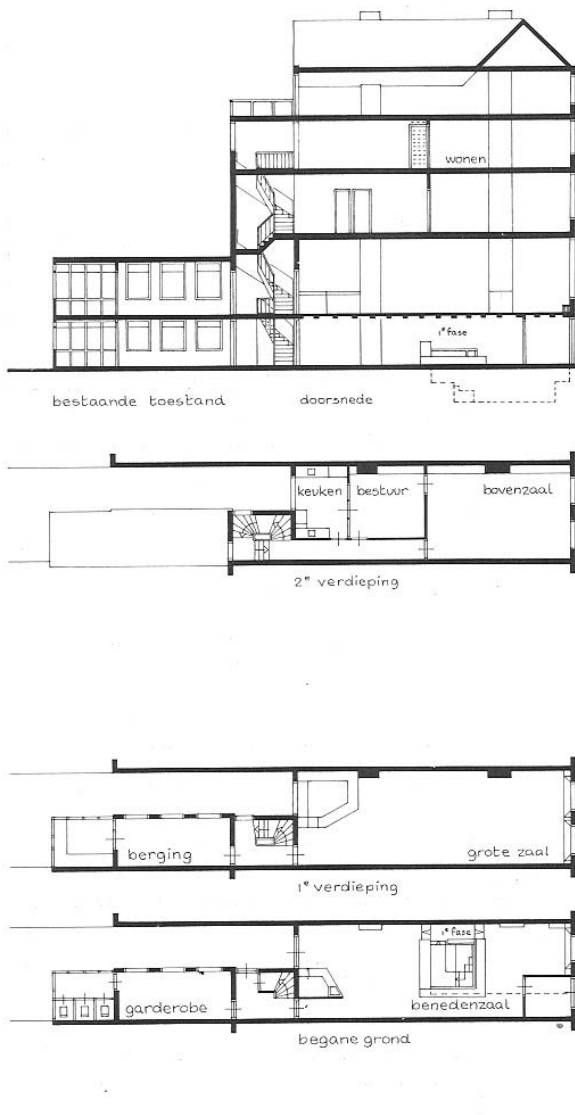
- Algemeen: in de zin van café-gebruik, variërend van "groot gebruik" bij bv. een feest voor veel mensen tot "klein gebruik" voor een beperkt aantal. Bezigheden als converseren, dansen, drinken, kaarten, schaken, lezen en dergelijke zijn hierbij aan de orde; van centraal belang is de "bierbar".
- Kennismaking: tijdens korte perioden dienen verschillende groepen van ongeveer 50 mensen een eigen ruimte te kunnen hebben, o. a. voor conversatie en voor het uitvoeren van opdrachten, zoals op het gebied van toneel en cabaret.
- Eten: er moet gegeten kunnen worden door 50 à 60 mensen.

- Verhuur: ten behoeve van particuliere feesten, dispuuten en dergelijke, dienen ruimten te kunnen worden verhuurd.
- Voorstellingen en readings voor een grote groep; met mogelijkheden tot projectie, opstellen van podia en dergelijke.
- Dienstgebruik: ten behoeve waarvan keuken, bestuurskamer, toiletten, garderobe, berging.

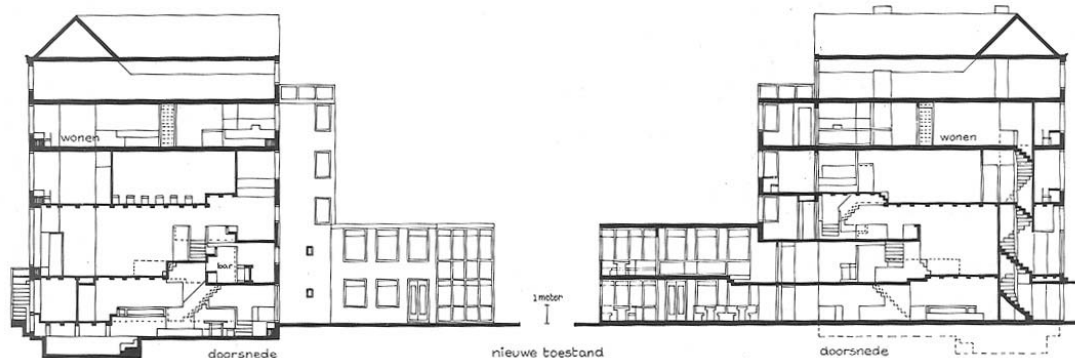
Een waardering van de bestaande toestand:

Het gebouw bestaat uit twee evenwijdige bouwmuren, met diverse vloeren daartussen; beneden eindigend in een keldertje (dat vóór de eerste fase van de verbouwing deze zomer slechts als berging werd gebruikt), aan de bovenzijde begrensd door woonruimte (derde en dakverdieping); het gebouw omsluit ruimten, die aan de voorzijde grenzen aan de straat (gracht), aan de achterzijde aan de tuin, hier gedeeltelijk via het oude trappenhuis en de achteruitbouw in de tuin. Er is echter een dusdanige opdeling, dat van samenhang tussen de verschillende ruimten geen sprake is, en van gemeenschappelijk gebruik van

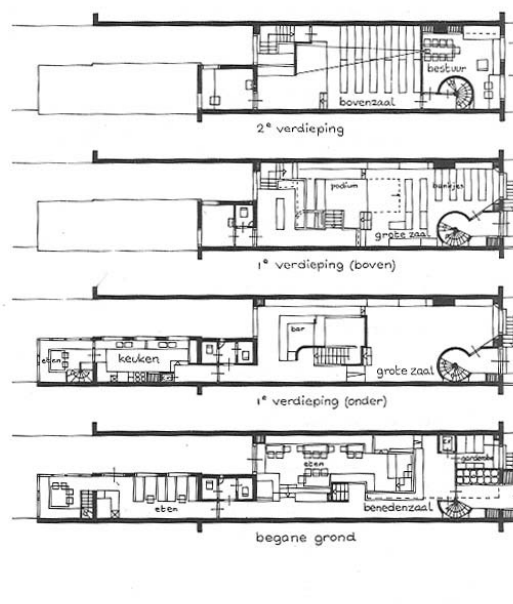
die ruimten nog minder. Een groter gebruik dan elke ruimte afzonderlijk toelaat, is onmogelijk. Dit heeft tot gevolg gehad, dat slechts een gedeelte van de ruimten effectief gebruikt werd; een gebruik dat overigens niets te maken had met het liggen aan de straat of tuin: w.c.'s en garderobe achter bij de tuin, eten op de eerste verdieping in de hoge ruimte van de grote sociëteit.

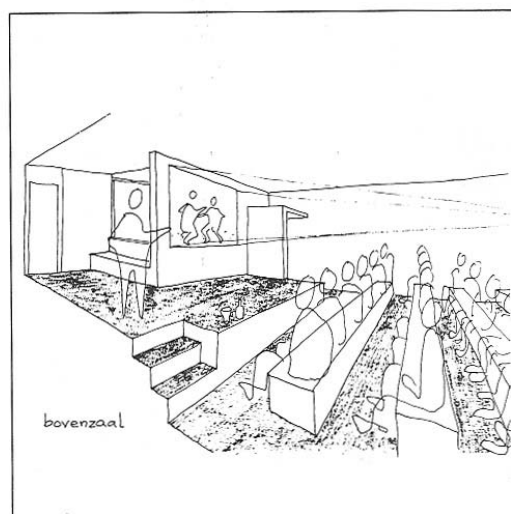
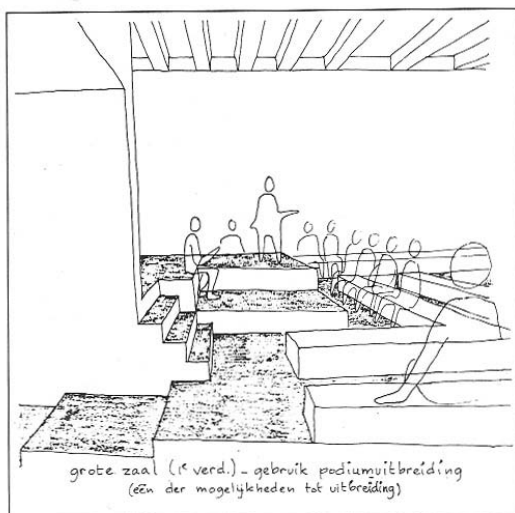
In het ontwerp lag de nadruk dan ook op het zodanig herordenen van het bestaande, dat een intensief gebruik mogelijk wordt en dat door een verticale ruimtelijke doorbreking achter in het huis van de boven elkaar liggende vloeren een optimale samenhang tussen de verschillende ruimten ontstaat (terwijl deze toch ook zowel afzonderlijk als gelijktijdig dienst kunnen blijven doen). Het hoofdthema: elkaar ontmoeten, vooral ook individueel, is aanleiding tot deze samenhang, een samenhangend geheel van grote en kleine plekken. De herordening leidde in eerste fase (afgelopen zomer) tot het weghalen van de benedengangmuur

en het in gebruik stellen van het keldertje, waardoor een verruiming van de benedensociëteit ontstond. De herordening leidt in het ontwerp verder tot een bepalen van verschillende gebieden in het huis, zoals van voor naar achter:

- Het voorhuis: gebied van raam, deur en (nieuw te maken) buitentrapp: binnenkomen, jas uittrekken, zitbankje portier, berging biervaten en dergelijke, trapje voor directe verbinding met de woonruimte in het bovenhuis (tevens toegang tot de verschillende verdiepingen bij apart gebruik daarvan, en nooduitgang). Op de tweede verdieping vóór: de bestuurskamer.
- Het middenhuis: de grote ruimten boven elkaar, tussen de kleine ruimten van voor- en achterhuis.
- Het achtergedeelte: hier de reeds genoemde, verticale doorbreking van de verschillende vloeren, die de belangrijkste binding doet ontstaan, een uitgebreid sociëteitsgebruik over alle verdiepingen mogelijk makend, met een reeks van zit-, sta- en hangplekken. Belangrijk in dit deel is de bar op de tussenverdieping.

- De verbinding met de achteruitbouw: waarbij het oude besloten trappenhuis gemaakt wordt tot een technische kern met toiletten, leidingen en dergelijke.
- De achteruitbouw in de tuin: te bestemmen, behalve voor het cafégebruik, voor juist die bezigheid, het eten, die nog overdag of in het begin van de avond valt. De geweldig fijne, doch nu niet benutte tuin kan dan in het gebruik betrokken worden. Bij goed weer kan men zelfs in de tuin eten. Deze bestemming geldt ook voor het, uitgediepte achterhuis, dat eveneens aan de tuin is gelegen. De tafels geven bovendien bij cafégebruik de mogelijkheid tot schaken, kaarten en dergelijke.

Als besluit een korte waardering van het ontwerp naar het in het begin genoemde wisselende gebruik:

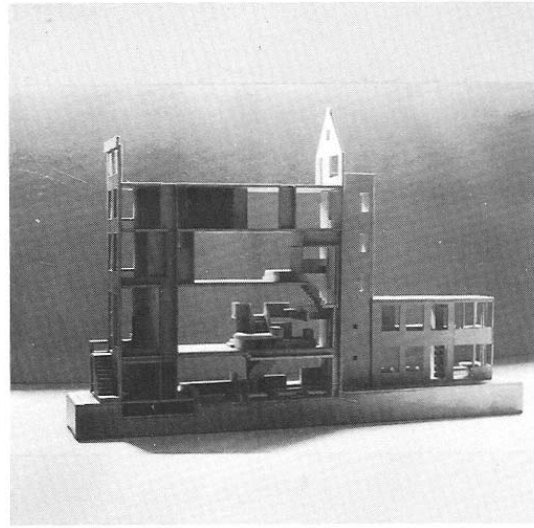
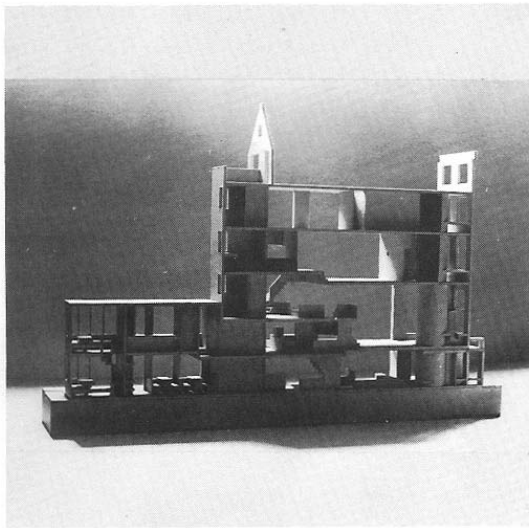
- Algemeen gebruik:
 - a. klein gebruik (weinig mensen), hiertoe lenen zich het meest onderhuis en eerste verdieping (ook in verband met de bar).

- b. groot gebruik (veel mensen), maximaal: alle verdiepingen en het achterhuis (uitbouw).

Betreffende het meubilair valt nog op te merken, dat los meubilair alleen voorkomt in de vorm van krukjes (voor een deel van de zitplaatsen om de tafels van het mensagedeelte) en verder als bankjes in de grote zaal en de bovenzaal (eerste en tweede verdieping). De bankjes bieden door afmetingen en constructie de mogelijkheid het podium naar believen uit te breiden en eventueel te verhogen.

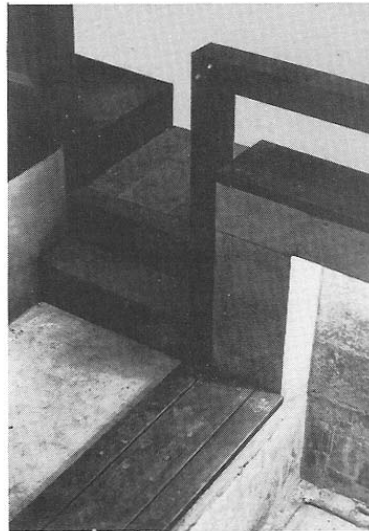
Bij de kennismakingstijd en bij verhuur, bij voorstellingen en dergelijke kunnen de drie verdiepingen ook gelijktijdig en afzonderlijk door groepen gebruikt worden (aparte toegang door voortrap).

Eten: het achterhuis en het onderhuis bieden plaats aan ongeveer 60 mensen om aan tafel te eten. Voor meer mensen is een marge aanwezig in de verdere vaste banken en in het keldertje (eventueel bijplaatsen van losse tafels en bankjes).

- Dienstruimten:
- de keuken t. b. v. de mensa: achteruitbouw eerste verdieping, ter plaatse van de oude keuken;
- bestuurskamer: voorhuis tweede verdieping;
- toiletten: in de technische kern aan de achterzijde;
- knutselkamer en verkleedkamer (toneel): eveneens in de technische kern;
- berging: ten behoeve van dranken en dergelijke bij de ingang begane grond; ten behoeve van het verenigingsarchief in de bestuurskamer;
- ruimten voor centrale luchtverwarming: een op de begane grond in het voorhuis en een tweede, kleinere in de keuken;
- garderobe: op de begane grond in het voorhuis, alleen bereikbaar vanuit de sociëteitsruimte.

René Kolkman

foto's boven: maquette nieuwe toestand
foto rechts: detail verbouwing eerste fase

BEGROTING

	inkomsten	uitgaven	
Prijsverhoging dranken	6.000	1. Hulpmateriaal en transport	1.200
Verhoging contributies	7.000	2. Sloop- en breekwerk (waaronder trap- penhuis, w.c.'s, muren, vloergedeelten)	1.000
Activiteiten leden	8.500	3. Betonwerk	13.150
Verhoging hypotheek (naar verwachting, aanvraag is in behandeling)	30.000	vloeren	5.300
	51.500	trappen	7.350
		buitentrap	500
		4. Metselwerk	4.075
		buitentrap	250
		binnenmuren	3.375
		straatwerk tuin	250
		schoorsteen	200
		5. Buitenriolering	400
		6. Gehouwen steen (buitentrap)	2.500
		7. Terrazzo e.d.	1.935
		vloeren en wanden w.c.'s	1.610
		aanrecht	325
		8. Tegelwerk	475
		9. Timmerwerk	11.855
		vloeren	850
		binnendeuren en -kozijnen	2.760
		buitendeuren en -kozijnen	1.500
		kasten	2.350
		bar en uitgiftebuffetten	1.750
		luiken (geluidsisolatie)	2.445
		10. Meubilair (banken, kruiden, tafels, stoelen)	10.050
		11. Hang- en sluitwerk	700
		12. Loodgieterswerk	3.650
		riolering	750
		sanitair	1.100
		waterleiding	450
		gasleiding	350
		3 brandslangen met toevoer	1.000
		13. Electrawerk	7.075
		electra	3.225
		verlichtingsarmaturen	850
		noodverlichting	3.000
		14. Stucadoorswerk	3.790
		muren	1.200
		steengaasplafonds	2.590
		15. Dekvloeren	5.500
		asfalttegels	2.700
		parketvloeren	2.800
		16. Glas- en schilderwerk	6.380
		gevelkozijnen	1.180
		meubels	1.800
		binnenmuren	2.150
		binnenhoutwerk	1.250
		17. Diversen (waaronder garderobe, leuning buitentrap)	2.000
		18. Onvoorzien 7%	5.305
			81.040
		19. Winst aannemer en omzetbelasting 15%	12.160
		20. Centrale verwarming	8.500
		21. Honoraria architect en betonadviseur	16.000
			117.700

druk: precisia

type: ADC

ontwerp: peter coeveld

